

R.M. Mc Cheyne

EEN ZOON EERT ZIJN VADER

„Een zoon zal de vader eren, en een knecht zijn heer? Ben Ik dan een Vader, waar is Mijn eer? En ben Ik een Heer, waar is Mijn vreze, zegt de Heere der heirscharen tot u" (Maléachi 1 : 6).

De eerste overtuiging, welke nodig is voor de bekering van de ziel, is overtuiging van zonde. Niet die algemene overtuiging dat alle mensen zondig zijn, maar de persoonlijke overtuiging dat ik een verloren zondaar ben. Niet de algemene overtuiging dat anderen vergeving moeten ontvangen of verloren gaan, maar de persoonlijke overtuiging dat ik vergeving moet ontvangen of verloren gaan. Er bestaat geen groter hinderpaal voor deze waarheid, welke diep in de ziel moet geprent worden, dan het bewustzijn vele deugden te bezitten. Wij kunnen niet overtuigd worden dat het beeld Gods zo geheel uit onze ziel is uitgewist, gelijk dit de Bijbel ons leert, wanneer wij in onszelf of in anderen erkennen, dat er nog zogenaamde Goddelijke deugden in ons zijn overgebleven. De helden, van welke wij in de geschiedenis gelezen hebben, met hun vaderlandsliefde en doodsverachting, met hun standvastige vriendschap en getrouwheid in hun liefde, schijnen voor ons op te rijzen, om de zaak van de beledigde mensheid te verdedigen.

En wat nog bedrieglijker is, onze dagelijkse ondervinding, de uitvloeisels van een onbegrensde edelmoedigheid, het medelijdende hart, dat weent als anderen wenen, en in het algemeen wat mensen doen, die zich niet om Christus en Zijn zaligheid bekommeren, dit alles vormt een scheidsmuur, die ondoordringbaar is voor de waarheid: dat de mens ontvangen is in zonde en geboren in ongerechtigheid. Wanneer wij een woning binnentreden, en wij zien daar broeders en zusters in tranen smeltende bij de blik op de doodstrijd van een geliefde zuster. Of wanneer wij een andere woning ingaan, en wij zien daar de tederheid van een liefhebbende moeder voor het kranke kind, dat aan haar boezem ligt. Of wanneer wij in een derde familie de grote gehoorzaamheid opmerken, welke kinderen hun bejaarde vader bewijzen. Of in een vierde gezin de nauwgezette braafheid, met welke de dienstknecht de zaken zijns aardse meesters bestuurt, - dan zijn wij gereed om te vragen: *is dit inderdaad een wereld vol zonde?* Is het mogelijk dat de toorn van God over zo'n wereld kan losbreken? In het algemeen

zal men toestemmen dat er enige mensen bestaan, die zo'n ondeugend en onverbeterlijk leven leiden, zover op de weg van de goddeloosheid gegaan zijn, dat er niets meer van hen te verwachten is dan een eeuwigheid van hopeloze ellende. Er is een grote schare van ongebonden schaamtelozen, die zelfs met de naam van God en godsdienst spotten. Er zijn atheïsten, die openlijk Gods bestaan ontkennen, ongelovigen, die openlijk loocheen dat Christus in het vlees kwam. Er zijn koelbloedige moordenaars, ja die nog erger zijn dan moordenaars, van welke ieder zeggen zal, dat zij de naam van mens onwaardig zijn. Weinigen zullen er gevonden worden, die voor deze op enige uitzondering kunnen hopen van de verschrikkelijke straf, die de goddeloze bedreigt; en de vreselijke woorden op hen zullen toepassen: „de vreesachtigen, en ongelovigen, en gruwelijken, en doodslagers, en hoereerders, en tovenaars, en afgodendienaars en al de leugenaars, is hun deel in de poel, die daar brandt van vuur en sulfer.” (Openb. 21 : 8). Maar dat het gehoorzame kind en de getrouwe dienstknecht, de teder liefhebbende moeder, de gastvrije en edelmoedige naaste, de man van verstand en goede zeden, - dat deze allen samen in dezelfde bundel van de verwoesting zouden gebonden en aan de eeuwige vlammen prijsgegeven worden, alleen omdat zij niet geloven in Jezus, - dit is de rots van de ergernis, waaraan zich duizenden stoten en daarover, tot hun eeuwig verderf, struikelen.

Er is misschien geen algemener weg, die ingeslagen wordt, dan deze, om al de persoonlijke overtuigingen van zonden te wederleggen, welke het Woord van God de mens ten laste legt. Want, zo redeneert men, voel ik niet in mij alle tedere gevoelens van de menslievendheid, al de eerlijkheid en braafheid onzer natuur? Schep ik geen behagen in eerlijkheid en goeddoen, in medelijden, edelmoedigheid en gastvrijheid? Hoezeer kan ik dan niet ten volle tot mijn ziel zeggen: „Ziel, wees gerust?” Deze uw deugden zijn een zeker bewijs, dat u voor een gezegende eeuwigheid geboren bent. O, mijn vrienden, is het niet een heerlijke zaak dat God, in de hierboven vermelde tekst, ons het wapen uit de hand wringt, waarmee wij ons zouden verdedigen, en het in een pijl verkeert, om ons werelds geweten te doorboren? En, o, wanneer wij in die toestand waren, als toen Adam met God in het paradijs wandelde, dan zou niets meer nodig zijn om onze harten tot de verpletterende overtuiging van zonde te brengen, dan de herhaling van de woorden:

„Een zoon zal de vader eren, en een knecht zijn heer; ben ik dan een Vader, waar is Mijn eer? En ben Ik een Heer, waar is Mijn vreze, zegt de Heere der heirscharen tot u.”

Er ligt een kracht en een verhevenheid in deze bewijsgrond, welke wel het hardste en gevoellooste hart mocht verbreken; het is alsof God zeide, gelijk Hij elders spreekt: „Kom, laat ons richten!” U zegt dat u vele uitmuntende deugden bezit, dat u goede en beminnelijke eigenschappen hebt. U zegt dat kinderen ouderliefde de eerste plaats in uw hart innemen, dat braafheid en onbevleete eerlijkheid in uw boezem wonen. En ontken Ik dit? zal Ik de heerlijkheid van het eigen werk Mijner handen, dat zo schoon is, zelfs al is het besmet, gering schatten? nee, het is alles waar: de zoon eert zijn vader, de knecht is getrouw aan zijn heer; dit alles is schoon, wanneer Ik alleen de aardse betrekking gadesla. Maar dit is het juist wat de gehele ontaarding van alle hemelse betrekking aanduidt; want: „Ben Ik dan een Vader, waar is Mijn eer? en ben Ik een Heer, waar is

Mijn vreze? zegt de Heere der heirscharen tot u.” Ik zie dat u uw aardse vaders eert en getrouw uw aardse meesters dient, maar dit is het juist wat Mij bewijst, dat Ik uitgezonderd ben. Ik zie dat er op de hele aarde geen vader meer ontbloot is van de liefde van zijn kinderen dan Ik, dat er geen meester onder de hemel meer beroofd is van de eer en dienst van zijn knechten dan Ik.

Indien u en ik, mijn broeders, tot zelfs beneden het peil van de dieren waren gezonken, indien wij geen liefde hadden tot ouders, geen rechtschapenheid voor meesters, - dan zou God recht hebben van ons te zeggen, dat er niets beter van zulke goddelozen te wachten ware, dan dat wij onze hemelse Vader en Heere vergaten. Maar, o, wanneer er zulke tedere gevoelens in onze harten bestaan voor onze aardse betrekkingen, is dan niet onze zonde als met een ijzeren en loden stift in de rots voor eeuwig gegrift, dat wij God buitengesloten hebben? Dat wij zonder God in de wereld zijn?

Ik wenste, met alle zachtmoedigheid en liefde, ieder van u te vragen om zijn eigen hart te onderzoeken, en toe te zien of deze dingen niet zo zijn; toe te zien of datgene, wat u in het algemeen aanvoert ter verontschuldiging van u zonden, niet juist haar werkelijke aard is. Wat doet u niet graag, en wat lijdt u niet gewillig voor uw aardse bloedverwanten? En nochtans hebt u niet eens zoveel over als ene gedachte, of de ademtocht van een begeerte voor uw Hemelse Vader. God heerst niet in al uw gedachten. U wilt u dag en nacht inspannen voor een aardse meester; nochtans steekt u geen hand uit om iets te doen voor uw hemelse Meester. God is de enige, Die u onteert. God is de enige Meester, Die u slecht behandelt. „Indien u blind waart, zo zoudt gij geen zonde hebben; maar nu zegt gij: wij zien; zo blijft dan uw zonde.” (Joh. 9 : 41).

Indien u niet voor liefde en trouw vatbaar was, zou u geen zonde hebben, maar daar u tot beiden bekwaam bent, blijft uw zonde. Denkt u een familie van broeders en zusters, die allen samen door banden van de hechtste vriendschap en liefde verbonden zijn. O, „het is goed en lieflijk dat broeders ook samen wonen. Het is, gelijk de kostelijke olie op het hoofd, nederdalende op de baard, de baard van Aäron, die nederdaalt tot op de zoom van zijn klederen. Het is gelijk de dauw van Hermon, die nederdaalt op de bergen van Sion.” (Psalm 133). Wat doen deze niet voor elkaar? Wat verdragen zij niet voor elkaar? Maar veronderstelt verder dat al die eenheid, die veel heeft van een hemels gemoed, onder hen gehandhaafd werd, middelerwijl zij zich verbonden hadden om de moeder, die hen baarde, te verachten, om zich af te keren van hun grijze vader, die hen een voor een opgevoed heeft. Zou die éne lijn op deze schilderij niet al haar schoonheid en al haar gewicht wegnemen? Zou dit haar eenheid niet meer doen gelijken op die van de duivelen dan op engelen? Zou u niet zeggen dat juist hun liefde tot elkaar, hun ongenegenheid voor hun ouders hatelijk en onnatuurlijk maakte? O mijn broeders, die schilderij stelt ons voor: „Een zoon eert zijn vader, en een knecht zijn heer; ben Ik dan een Vader, waar is Mijn eer? en ben Ik een Heer, waar is Mijn vreze? zegt de Heere der heirscharen tot u.”

O, het is vreselijk, wanneer de eigen deugden, tot welke wij, om de toorn van God te ontvliesen, de toevlucht nemen, zich tot ons wenden om ons te veroordelen.

Wat baat u uw rechtvaardigheid, wat uw kinderlijke gehechtheid, wat baten u uw huiselijke deugden, om welke de wereld u bewondert en prijst, daar zij ten opzichte van God uw goddeloosheid nog vergroten? Laat niemand mij verkeerd verstaan, alsof ik had gezegd dat het kwaad was rechtschapen, getrouw en rechtvaardig te zijn, dat het kwaad is zijn ouders lief te hebben. Ieder verstandig man kent de waarde van deze aardse deugden, en weet hoezeer zij bezielt en versterkt worden, en een nieuw leven als het ware aanvangen, wanneer de wereldling een gelovige wordt. Maar dit zeg ik, dat, indien u niets meer bezit dan deze aardse deugden, dan zullen zij, iedere deugd afzonderlijk, in het oordeel opstaan, om u te veroordelen. Ik zeg alleen wat Luther vóór mij gezegd heeft, dat deze uw deugden, met welke u uw toren van Babel tot de hemel meent te bouwen, slechts de blinkende zonden zijn van het mensdom, en dat zij alleen zullen dienen om u in een tienmaal diepere verdoemenis te werpen. God beschuldigt u niet, broeders, van oneerlijkheid en ongehoorzaamheid aan uw ouders. De enige aanklacht, die Hij hier tegen u inbrengt, is de éne zonde gedurende het gehele leven van de natuurlijke mens - godloosheid. God is niet in al uw gedachten. Hij stemt toe dat u aardse deugden bezit, maar deze maken uw zonden jegens God juist zwarter en onuitwisbaarder.

I. *Naar aanleiding van deze tekst besluit ik, dat onze wereldse deugden geen verzoening aanbrengen voor onze zonden, noch ons aangenaam maken in de ogen Gods.* Het hele menselijk geslacht is een puinhoop, hoewel het schoon is zelfs te midden van het puin. Evenals wanneer u wandelt te midden van enige prachtige steenhopen, over welke de winterstormen van vele eeuwen zijn heengegaan, en met een blik vol verwondering naast iedere gegroefde kolom staat, die nu gebroken aan uw voeten ligt, en, door uw oudheidkundige smaak gedreven, u verlustigt aan het verbrokkelde beeldhouwwerk van de Gothische tijden, - evenals u dit alles kunt doen, zonder zelfs in het minst te denken aan het voornaamste pronkstuk van de bouwkunde, dat hier ontbreekt, namelijk de juiste evenredigheid van het gehele gebouw, dat zich eenmaal met bolwerk en minaret ten hemel verhief, en nu onder zijn eigen puin begraven ligt, - zo ook kunt u op de mens neerzien. U mag gaan van het ene schepsel tot het andere, dat liefde en heerlijke vermogens bezit, en vervuld worden van bewondering over het uitstekend werk van de handen van Hem, die inderdaad de kundigste van alle bouwmeesters is; - u mag overvloedige genietingen vinden in de uitstekende verstandhouding tussen mensen en mensen, die zo voortreffelijk ingericht is, dat zij de vele raderen, waarop het evenwicht van het maatschappelijk leven rust, geleidelijk en geredelijk doet voortrollen; - u mag dit alles doen, zo als het duizenden reeds vóór u gedaan hebben, zonder in het minst te denken aan het verlies van des mensen voornaamste heerlijkheid, - de betrekking des mensen tot zijn God, - zonder te denken, dat, terwijl er velen onder het puin dezer wereld rechtschapen, weldadig en vol liefde zijn jegens hun ouders, er nochtans niemand is die God zoekt.

Laat ons een ogenblik veronderstellen, dat deze voortreffelijke deugden de zonden weg konden wissen; en een blik op de gevolgen hiervan slaan. Waar dan zou u de mens aantreffen, die ten enenmale van dezelve ontbloot is? Waar zou dan de redding van zondaren een einde nemen? Indien rechtschapenheid en edelmoedigheid één zonde

uitwissen, waarom kunnen zij dit dan niet alle? Op deze wijze kunt u geen grens zetten tussen de zaligen en rampzaligen. Dan zouden alle mensen kunnen leven naar hun goeddenken, want u kunt nooit bewijzen dat iemand buiten het bereik van de zaligheid is. Aan de andere zijde: indien wereldse deugden de zonden uitwissen, is Christus tevergeefs gestorven. Hij kwam om Zijn volk zalig te maken van hun zonden. Engelen kondigden Hem van de wereld aan als de Zaligmaker van zondaren. Johannes wees de mensen op Hem als *het Lam Gods, dat de zonde van de wereld wegneemt*. De gehele Schrift getuigt: „dat door Deze u vergeving van de zonden verkondigd wordt.” Indien dus de alledaagse braafheid en goedheid en edelmoedigheid des levens iets zouden kunnen bijdragen om de zonden weg te nemen, waartoe moest de Christus dan lijden? Indien iets, zo goedkoop en gewoon als dit aardse deugden zijn, in staat was tot uitwissing van zonde, waartoe werd dan een zo kostelijke prijs vereist als het bloed van de Zoon van God? Indien wij, met al onze rechtschapenheid, al onze onberispelijkheid en achtingswaardigheid in de wereld, niets meer behoeven, waartoe raadt ons dan Christus aan, van Hem te kopen goud beproefd in het vuur, opdat wij rijk mogen worden? Niets dat onvolmaakt is, kan ons volmaakt maken in de ogen Gods.

Ziehier een juiste opmerking van een oud Godgeleerde: „arbeid aan uw heiligmaking met al uw krachten, maar maak er geen Christus van. Als u dit doet, zal uw werk op de een of andere wijze in het niet zinken. De gehoorzaamheid en het lijden van Christus, niet uw heiligmaking, moet uw rechtvaardigmaking zijn.” De zaak is zeer duidelijk. God oordeelt nog de wereld in rechtmatigheid, - dat is, naar de striktste regel van Zijn heilige wet. Indien wij in die dag gerechtvaardigd willen zijn in Zijn ogen, moeten wij volmaakt zijn voor Hem. Maar dit kunnen wij niet zijn door onze eigen heiligmaking, die onvolkomen is. Deze kan alleen geschieden door de toerekening van een volkomen rechtvaardigheid, en deze ligt alleen in de volkomen gehoorzaamheid van Christus, - dat wij in die dag gerechtvaardigd zullen worden. Wij zijn alleen een geheel, alleen volmaakt in Christus.

Maar ach, mijn broeders, wanneer onze heiligmaking tot verkrijging van rechtvaardigheid in die dag te kort schiet, hoeveel te minder zullen dit dan onze wereldse deugden doen. Indien uw braafheid en onberispelijkheid genoeg zijn om uw naaktheid te bedekken, en u welbehaaglijk te maken in de ogen Gods, waarom betaamde het dan Christus alle gerechtigheid te vervullen, als een zekerheid in de plaats van zondaren? Waarom biedt Hij dan aan, arme zondaren te maken rechtvaardigheid Gods in Hem? Waarom zegt Hij van Zijn verlostent: „Gij was volmaakt door Mijn heerlijkheid, die Ik op u gelegd had?” (Ezech. 16 : 14).

II. *Ik besluit uit deze tekst, dat aardse deugden een mens op weg naar de hel kunnen vergezellen.*

Ik wens met alle eerbied en met alle zachtmoedigheid over dit verschrikkelijke punt te spreken. Iemand, die van de hel spreekt, moest het doen met tranen in zijn ogen. Maar ach, broeders, is het niet duidelijk, dat, indien de liefde van aardse ouders en rechtschapenheid tot aardse meesters bestaanbaar is met algehele goddeloosheid op aarde, deze eigenschappen ook bestaanbaar zijn met de algehele goddeloosheid van de hel? Wie van u herinnert zich niet de geschiedenis van de rijke man en Lazarus? Toen de rijke man zijn ogen ophief in de hel, zijnde in de pijn, en toen hij Abraham bad Lazarus

te zenden om het uiterste van zijn vinger in het water te dopen, en zijn tong te koelen, - welke was toen de enige begeerte, welke in zijn boezem opwelde, en het gebed van zijn lippen deed vloeien? Was het niet liefde tot zijn broeders? „Ik bid u dan, vader, dat gij hem zendt tot mijns vaders huis: want ik heb vijf broeders; dat hij hun dit betuige, opdat ook zij niet komen in deze plaats van de pijniging.” (Lukas 16 : 27). Ach, mijn broeders, heft deze ene tekst niet een vreselijk gordijn op van de onzichtbare wereld des jammers? Openbaren deze woorden u niet enige eeuwige smarten, van welke u nooit gedroomd hebt? Er zal broederlijke liefde in de hel zijn. Die verzengende vlammen verteren geenszins dit bestanddeel van ons bestaan. Maar, o, het zal ons geen blijdschap, maar veeleer smart geven. De liefde van kinderen zal daar zijn; maar ach! welk een foltering zal het zijn, als de liefhebbende moeder daar haar kinderen ontmoet, met welke zielen zij geen medelijden had, - haar kinderen, die zij nooit tot Jezus bracht; haar kinderen voor welke zij niet bad, en welke zij niet leerde bidden! Wie zal de ontmoeting beschrijven tussen een liefhebbende vrouw en haar beminde man in een eeuwige hel? Zij, die nooit tezamen baden, noch de een voor de ander, - zij, die elkaar in hun overtuiging stijfden, - zij, die elkaar versterkten en aanmoedigden in hun zonde! ach, mijn vrienden, wanneer deze, de tederste en beste eigenschappen van onze natuur, zulke sterke folteringen zullen worden, wat zullen dan onze kwade eigenschappen zijn?

Ik wens nu nog een woord te richten tot diegenen onder ons, die er op rekenen zalig te worden, omdat ze menen rechtschapen en braaf zijn. O, dat u heden mag overtuigd worden door de Schrift en het gezond verstand, dat deze, wanneer u buiten Christus bent, en derhalve geen vrede hebt met God, slechts uw goddeloosheid vergroten en onuitsprekelijke kwellingen voor u in de hel zullen worden. Wanneer dus zelfs onze deugden ons veroordelen, wat zullen dan onze zonden doen? Wanneer de goddeloze zo'n vreselijke verdoemenis tegemoet gaat, waar zal de openbare zondaar verschijnen.

Maar er is een Fontein geopend in Sion, tot welke beiden, de goddeloze en de zondaar, mogen toetreden, en indien u slechts overtuigd wilt worden om te geloven dat u niet meer of minder bent dan een van deze verloren schepsels, dan weet ik wel dat ge u haasten zult om u te baden in die verzoenende wateren. Maar indien u nog langer het lied wilt aanheffen van uw uitmuntende hoedanigheden, - uw rechtschapenheid, uw oprechtheid, uw kinderlijke en ouderlijke liefde, uw nauwgezetheid om ieder het zijne te geven, uw lust tot weldadigheid, - en u wilt niet overtuigd worden door de eigen woorden van God, dat hoewel de zoon zijn vader eert, en de knecht zijn heer, deze slechts een donkerder en duiveler kleur geven aan uw Godvergetenheid en Godverachting; - indien u dit doen wilt, dan kunnen wij ons alleen met droefheid van u afwenden en zeggen: „Hoeren en tollenaars zullen u voorgaan.”

Larbert, 22 nov. 1835.